

ся знае, че селянетѣ обикновено носятъ съ себе чопъ, за да си праватъ върви за опинцитѣ; както и да е, одредѣна е една комисиѣ отъ 10-мина души турци съ двамина българе, отъ които единѣ е Иля ефенди (бившиѣ бранителѣ последно на бъл. въстаници въ Руссе), а другѣ — братъ ми, за да испита тѣзи подозрителни хора; нощесъ е станалъ първѣ испитъ и ето що могахме да ся научимъ. Когато испитвачътъ попиталъ едного отъ селянетѣ: „Защо е тѣзи чопъ по поясетѣ?“ — селянина отговорилъ: „Да си правимъ върви, когато ни ся скъсатъ опинцитѣ“. — „Не е ли подобрѣ да си купишъ вѣже, че като ви ся нѣщо скъса, съ него да вързвате?“ — „Азъ, господарю, знаѣ това, както що го знае и всѣкой единъ, който носи опинци; нѣ съ какво да купѣ, когато азъ бехъ човѣкъ, който си имахъ жива стока, която да търсимъ сме и дошли тука; нѣ като ми ся открадна тя и всичко друго и азъ съмъ останалъ като голъ пѣрстъ, съ какво да купа?“ Могохъ още и това да чуемъ, че тѣзи человети не само че сѣ свършено невинни, но ся и за оплакуваніе, като разбере човѣкъ състояніето имъ.

Като хванатитѣ турци сѣ намиратъ за невини, тѣ ще ся и изпущатъ; и нѣй сега вече слушаме, какъ ся закаятъ на една жена вдовица, която посочила на единъ отъ тѣзи съмнителни. Вый отъ това вече ще разумѣете, че нашитѣ ся боятъ да ги изказватъ, ако даже и да видатъ нѣкуго на подвигътъ му.

Съ това като свършвамъ за сега, молѣ да ми явите, дали пріемате писмата ми, инакъ азъ се боѣ, като не знаѣ това, и трѣбува да прѣстанѣ.

Софіѣ

1876, сеп. 30-ый.

Ваша почитателка

Йорданка Филаретова

в. Освободителна война

Презъ Руско-турската война въ 1877—1878 г. София е била важенъ воененъ центъръ. Турското правителство заточило въ Цариградъ нѣколцина по-събудени софиянци: Боне Петровъ, х. Мано Стояновъ, Дим. Трайковичъ, Ат. Филиповъ, Дим. Митовичъ, Дим. х. Коцевъ, Дим. х. Мановъ, Никола Десевъ и двама-трима селяни отъ с. Желява. За да се сплаши населението, срѣдъ главнитѣ пазарни мегдани били обесени: Никола Чолакъ бакалинъ, Ник. Стефановъ книжаръ, Киро кафеджи и Георги Стоичковъ (вж Д. Буботиновъ, Приносъ къмъ „Историята на г. Срѣдецъ“. Соф. общ. вестникъ, г. I, 1914, бр. 1, с. 2—4; тукъ с. 273).

10. Сведения за движението на турскитѣ войски въ и около София

На 23. XII. 1877 г. ген. Й. В. Гурко заема опразнената отъ турскитѣ войски София. Д. В. Храновъ въ своитѣ „Спомени за генералъ Гурко“ (сп. Българска сбирка, г. VIII, с. 609—619) съобщава за доклада на генерала до главнокомандващия: „Между другото, той споменуваше въ този си рапортъ, че за пълния успѣхъ на това славно дѣло — преминаването на балканитѣ срѣдъ зима и превземането на София — не малко сѣ спомогнали и бълга-